

le
EGLUTÈ

1955

GRUODIS

NR. 10

1955 GRUODIS Nr. 10

Redaguoja: *Pranas Naujokaitis*

Administruoja: *Nekalto Prasidėjimo
Seserys*

Leidžia: *Lietuvių Kultūros Institutas*

Prenumerata:

Metams: Amerikoje \$3.00, kitur — \$3.50. Atskiras numeris 30 centų.

Raštus siųsti ir turinio reikalu rašyti:

Pr. Naujokaitis, 924 Madison St., Brooklyn 21, N. Y.

Pinigus, užsakymus ir adresų pakeitimus siųsti:

EGLUTĖ, Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn.

SIAME NUMERYJE:

1. A. Kalvelis, PIEMENĖLIŲ RAGELIAI	290
2. J. Rūtenis, ŠVININIAI KAREIVĖLIAI	291
3. N. Butkienė, NEVIKRUSIS MIKUTIS: Balionų eiseną	297
" " " Kūčių vakaras	299
4. A. Vaičiulaitis, PASAKA APIE DIDELĮ PAUKŠTĮ	302
5. A. Balaitis, LĖLĖS VEŽIMELIS	306
6. V. Čižiūnas, VYTAUTAS LIETUVOS VALDOVAS	307
7. J. Gerdvilienė, DEBEŠĖLIS	310
8. L. Minkūnaitė, MANO ATOSTOGOS	311
9. D. Kezytė, VASAROS ATOSTOGOS	311
10. R. Ruzgaitė, ATOSTOGOS	312
11. L. Mačiulaitytė, MIDLANDAS	313
12. MOKSLO METŲ PRADŽIA	314
13. LAIŠKAS MANO SKAITYTOJUI	315
14. NAUJASIS "EGLUTĖS" REDAKTORIUS	316
15. PO PENKERIŲ DARBO METŲ	317
16. NAUJOS KNYGOS	318
17. TAŠKŲ DĖDĖ SUSKAITĖ TAŠKUS	319
18. 1955 METŲ "EGLUTĖS" TURINYS	320

EGLUTĖ — THE LITTLE FIR. Magazine for children. Published monthly, except during July and August, by the Lithuanian Cultural Institute. Office of Publication, Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn. Editor: P. Naujokaitis, Brooklyn, N. Y. December, 1955. Vol. 6, No. 10. Subscription: \$3.00 yearly: Outside U.S.A. — \$3.50 yearly. Single Copy 30c. Entered as second-class matter at the post office at Putnam, Conn.

N. Pr. Seserų Spaustuvė, Putnam, Conn

GIMĖ KŪDIKĒLIS: Garbē Dievui aukštībāse,
ramybē žemēje geros valios žmonēms.

PIEMENĖLIŲ RAGELIAI

ALGIS KALVELIS

Piemenėlių rageliai platybėse aidi:
Jie skelbia gimimą Kraliaus. —
Nestovi prie rūmų ten budrios sargybos,
O budi tik piemenys, jautis ir avys.

Karaliai atjoja pagarbinti Jo iš tolimo krašto,
Per dykumas veda juos aukso žvaigždė.
Išminčiai išskaitė iš Senojo Rašto:
Gimė Karalius vargingoj tvartelio erdvėj.

Angelėliai plasnoja tą šventąją naktį
Ir gieda ramybę pasaulio žmonėms.
Piemenėlių rageliai skardena ir per amžius skardens —
Jų tolimo aidą šaukimas niekad nepasens.

*“Eglutė” nuoširdžiai sveikina savo skaityto-
jus, bendradarbius ir rėmėjus Kristaus Gi-
mimo šventėje ir linki laimingų 1956 metų.*

SARGIUKO pasakojimai

Jonas Rūtenis

ŠVININIAI KAREIVĖLIAI

Atsitiko tai Kūčių vakarą. Pavalgę Kūčias, susėdom visa šeima apie eglutę ir gėrėjomės įžiebtomis įvairiaspalvėmis lempelėmis.

Koks gražumas. Apsakyt sunku. Baltų, raudonų, geltonų, mėlynų ir daugybę kitokių spalvų žibūrėlių. Kai visa tai atsispindi sukabinėtuose blizgučiuose, žaisliukuose — atsigėrėti negali. Mirksi — net akys bijo. Rodos, kas tyčia, palubėn pasilipėjęs, beria saulutes, žvaigždeles, blizgančius žvynučius ir... širdį alpina.

Pati eglutė žalia, išdidi. Man rodėsi, kad ji ir pakrutėti bijo, kad tik papuošalai nenulakstytų.

Tėvelis su Jurgučiu visą popietę ją puošė.

Pačioje palubėje spindėjo neapsakomai smailių adatyčių žvaigždėlė ir svaidė į visas šalis tokį žvilgėjimą, kad net akys raibo.

Pašaknyje buvo įtaisyta prakartėlė. Ėdžiose paguldytas Jėzulis. Motina Marija su Šv. Juozapu stovėjo šalia, dar buvo asilas ilgaausis, karvutė ir pulkas baikščių avinėlių. Kairėje pusėje klūpojo piemenėliai ir nustebusiais veidais spoksojo, rodos, ir kvėpuoti bijojo.

Viršuje prakartėlės, baltus sparnus suglaudę, šypsančiais veidais, tūnojo angelai. Vienas jų pūtė trimitą. Ties jų kojomis, ant prakartėlės stogo, buvo užrašas. Aš, deja, nemokėjau jo paskaityti. Pasirodo, ir Jurgutis jo dar neįkando, nes klausė:

— Tėveli, kas čia užrašyta?

— Ar tu nepaskaitai?

— Nesuprantu, tėti...

— Lotyniškai, vaikeli. Skaityk: “Gloria in excelsis Deo” — tai reiškia: “Garbė Dievui aukštybėse”...

Ant mano suoliuko buvo padėta keletas eglišakių ir žibėjo viena balta lemputė.

— Kam čia, tėveli?

— Ar tu nebepameni? Juk ir pernai taip buvome įtaisę. Tai vieta, kur Kalėdų senelis dovanėles padės. Lempelę paliksime visą naktį žibėti, kad įėjęs neklaidžiotų patamsyje.

— O kada, tėveli, Kalėdų senelis ateis?

— Aš nežinau, bet galimas daiktas, kad netrukus, kai sumigsime.

— Jis visada ateina naktį, o aš taip norėčiau jį pamatyti, — sie-
lojosi Jurgutis.

— Nieko nepadarysi, Jurguti, negali seneliui įsakyti, kada jam reikia ateiti. Jis vienas, o vaikų daugybė. Pas vienus anksčiau, pas kitus vėliau...

Kalbėjom visi dar ilgai. Aš net snaust pradėjau. Staiga pašokau. Pasirodo, tikrai užsnūsta. Kambaryje nieko nebebuvo. Težibėjo toji vienintėlė Kalėdų seneliui kelią rodančioji lempelė. Visur buvo tylu ir ramu. Atsargiai nušlepinau virtuvėn.

Tėtis su mama kažkur ruošėsi. Nejaugi jie naktį dar kur eis — galvojau. Jurgučio nebuvo.

— Sargiuk, — tarė tėtis — mes išeinam bažnyčion, būk šeimi-
ninkas.

Brolyti, kaip limpa akys — nieko daugiau nebegirdėjau. Tik kai trinkelėjo durys, tepašokau ir pasišiaušiau.

Nieko. Tylu visur. Matyt, tik dabar tėtis su mama išėjo — pagal-
vojau.

Kilsterėjau galvą į laikrodį, brolyti, kur gi akys nelips — laik-
rodžio abi rodyklės pačioje viršūnėje susiglaudusios. Tai vėlumėlis...
Net neamtelėjęs vėl pavirtau aš ant šono ir snaudžiu. Ne, negerai. Ant
kito. Vėl blogai. Guluos ant pilvo ir snukį ištiesiu priekin. Lyg kas
pakvipo. Uostau. Nieko. Užsimerkiu. Ausin kažkas šnabžda: "Sar-
giuk, būk šeimnininkas... šeimnininkas... šeimnininkas..." Tai neramus
miegas! Net pyktis ima. Pasikeliu ir pasipurtau. To ir reikėjo. Visi
miegai išlakstė. Dabar jau aiškiai matau laikrodį, palubėje šviesą ir
girdžiu kaž ką per sapnus kalbantį Jurgutį.

"Būk šeimnininkas"... — vėl man kažkas pašnabžda. Pasistaipau
ir ryžtuosi eiti šeimnininko pareigas. Moklinu pirmiausia prie durų.
Uždarytos. Gerai. Slenku Jurgučio kambarin. Miega. Kituose kam-
bariuose tuščia. Tėčio su mama nėra. Seklyčion neinu. Et, žinau gi,
kad ten eglutė ir toji žibanti Kalėdų senelio lempelė. Vėl tiesiuos
ant grindų, bet staiga šat man mintis galvon: "Reikia patykt Kalėdų
senelio, gal man pasiseks jį pamatyti?" Kad geriau viską matyčiau,
nusprendžiu įsitaistyti po eglute, šalia asilėlio prie Dievulio prakartė-
lės. Ko gero, Kalėdų senelis ir neatskirs, ar tai gyvas daiktas ar tik
molinis šunelis — galvoju. Einu. Durys uždarytos. Bet aš moku jas
jau ir pats atsidaryti. Pašokstu, spustelėju rankeną, ir durys klankšt,
supypia ir plačiai atsidaro.

— Viešpatie tu mano! — amtelėjau išsigandęs. Šviesu, kaip
vidūdienį. O triukšmas, net ausyse spengia. Varpais skambina. Gieda.
Trimitu trimituoja. Baubia... Kas čia dabar? Sustoju tarpduryje ir

Japoniškas Betliejus. Dail. Kimiko T. Kosiki tapytas paveikslas šilke. Paveikslas kabo Tokio katalikų universitete

stebiu. Eglutė visas savo lempeles įžiebus. Visos seklyčios lempos uždegotos.

— Sveikas, Sargiuk, sveikas — eik arčiau nesibijok — taria man asilėlis.

— Tu gyvas? — klausiu nusteбęs.

— Gyvas? — juokingas tu... Na ar aš galiu negyvas būdamas su tavim kalbėtis.

— Gyvas... gyvas... gyvas... me-me-me, — vienu balsu sako avelės.

— Visi mes šiąnakt gyvi. Pasaulis naujai užgimė šiąnakt. Dievas — mūsų Viešpats žemėn atėjo, — iškilmingu balsu kalbėjo, ilgą riestą lazda rankoje laikydamas, žilabarzdis piemenėlių viršininkas.

— Garbė Dievui aukštybėse! Garbė! Garbė! Garbė! — sutartinai šaukė piemenys.

— Ir ramybė geros valios žmonėm žemėje, — pridėjo blizgančiais sparnais angelai.

— Try - try - try - tryyy... — nuaidėjo angelo pučiamas trimitas. Nutilo visi. Suklaupė ir nuleido galvas. Mažytis Jėzulis pakilo iš ēdžių ir palaimino visus savo mažyte rankele. Taip neapsakomai gera pasidarė, kad žinot, net mano paprasto šunelio širdis smarkiai tvaksėti pradėjo...

Kas čia man dabar? Patryniau pirmutine koja akis. Sapnuoju aš ar ištikrųjų čia viskas taip, kaip matau? Atsimerkiu — tamsu. Kur aš? Apsidairau — žiūriu, bestovįs prie seklyčios durų. Durys uždarytos, vos balsva šviesa mažyčiu ruoželiu iš virtuvės krinta. Ir viskas. Nei eglutės, nei angelų, nei triukšmo, nei trimito aidas — nieko... Tai man šešios. Ir pats dabar nežinau, ar sapnavau, ar ištikrųjų asilėlis mane kalbino? Pasipurčiau vėl ir atidariau duris.

Taip! Šviesa! Eglutė paskendusi šviesoje. Tik tylu. Niekas čia netriukšmauja. Asilėlis, karvutė ir avinėlių pulkas visi savo vietose. Tylūs ir negyvi. Sustingę. Mažoji lempelė nebedega. Stalėlis apkrautas gražiais kaspinėliais surištomis dovanėlėmis.

— Tai žiopliukas iš manęs, — amtelėjau. — Va ėmiau ir prasnaučiau Kalėdų senelį. Juk jo jau čia būta. Matot. Dovanėlės sudėtos. Ant žemės švininių kareivėlių pririkiuota. Matyt, tai viskas Jurguiui.

Kalėdų senelio nė kvapo.

Ir kaip jis čia atėjo, jeigu durys uždarytos? — urgztelėjau.

— Cha-cha-cha! — nusikvatojo.

— Kas tai? — sulojau.

— Tai aš! Kalėdų senelis! Nematai manęs? — Dairaus, bet aš nieko nematau.

— Cha-cha-cha!... — Pražiopsojau, lyg kamine pasigirdo. Prišokau. Nieko. Lyg, rodos, nuskambėjo už lango skambalėliai, bet kai užšokęs ant minkštasuolio žvilgterėjau, vien tik save stikle temačiau. Tamsumas nakties, nors į akį durk.

Vėl skambtelėjo, bet šį kartą viduje. Krypt galvą. Visi eglutės papuošalėliai siūbuoja.

— Žiopliukas tu, Sargiuk, vis dėlto žiopliukas, — kažkas iš kėtės kalba.

— Kas ten?

— Tai aš eglutė. Argi nematai senelio?

— Ne — atlojau.

— Taigi, va, tik dabar pro langą, debesų pūkais, rogėmis, šešių briedžių kinkytomis, nudulkėjo — net aš atsisukau pasižiūrėt.

— Tai tau šešios! — pykau. Nieko nepadarysi. Nemačiau. Man susimąščius, kad užtels muzika, net pašokau. Dūdų, klarnetai, triūbos, būgnai — drožia, net seklyčia siūbuoja. Žiūriu, taigi tie švininiai kareivėliai susirikiavę žygiuoja. Priekyje orkestras, o iš paskos net keturi pulkai. Pačiame priešakyje joja jų vadas. Aukšta kepurė, pentinutas, o žirgas baltas, kaip sidabras. Sprandą išrietęs, toks pats, kaip AUŠRELĖS paskutiniame puslapyje nupieštas. Jurgutis jį Vyčiu vadina. Tai Lietuvos ženklas. Vytis. Už vado muzikantai susirikiavę. Labiausiai man į akis krito storulis, nedidelio ūgio būgnininkas. Įsireižęs, plačiažandis — ir kad jis duoda pagaikščių, kad duoda, net žemė dreba. Už jo pulkai. Kiekvieno priešakyje vėl po vyresnį — tie pėsti. Kareivėliai ant pečių užsimetę šautuvus, lygiom tiesiom eilėm koja kojon žengia. Net gražu...

— Pul-kaaas! Stok! — suriko persisvėręs balne pats vyriausias. Bumt ir sustojo.

— Že....myn! — riktelėjo vėl. Visi nusiėmė šautuvus.

— Ant pe----ties!

Vėl užsidėjo.

— Ženg teee----- marš!

Žnekt, žnekt, žnekt — vėl pradėjo žygiuoti. Orkestras dabar negrojo.

— Dainą! — šuktelėjo vėl vadas. Po minutės užtelėjo. Kaip giria. Išsižiojo visi ir traukė:

*“O---o Lietuvos kareivėliai
Niekad nedejuoja,
Niekad nedejuoja...”*

*Visad linksmi
Visad greiti —
Sau linksmi žygiuoja...”*

Taip sutartinai, taip gražiai, klausiausi net liežuvį padėjęs.

— Ar gi negražu, Sargiuk?

— Taigi, — atsiliepiu vėl eglutės klausiamas.

— Žinai, kai mane miške pakerta ir įmeta į vežimą, paskui veža miestan kam nors parduoti, kad papuoščiau per Kalėdas namus, man liūdna, bet kai papuošia žaisliukais, apkabinėja žibučiais, lemputėm apsagsto — pasijaučiu laiminga... Tai, žinoma, trumpa valandėlė, bet... tik žiūrėk, juk aš atrodau, kaip karalaitė?

— Taigi...

— O dar tos visos Kūčių vakaro iškilmės, kiek čia įvairumo. Dovanos. Kalėdų senelis. Prakartėlė. Turbūt, ir danguje nebėra gražiau?

Nebeatsakiau. Kažko svaigu pasidarė. Taip norėjosi prieiti arčiau švininių kareivėlių ir pakalbinti juos. Kaip tik dabar jie stovėjo vietoje kaž kodėl tylūs ir susikaupe. Bet negaliu pajudėti iš vietos, nors tu ką daryk. Tokios sunkios kojos, taip mano kudlota galva prie žemės svyra, vos išsilaikau...

— Virtuvėn, Sargiuk, virtuvėn—negalima čia. Plaukų man pilną minkštasuolį privelsi, — kai praplėšiau akis, kalbėjo į mane mama. Taip, Jurgučio mama. Aiškiai mačiau. Prie eglutės sėdėjo tėtis. Ant staliuko buvo išrikiuoti švininiai kareivėliai. Taip. Tai viskas tikra!

— Kažin ar patiks Jurgučiui Kalėdų senelio dovana? — klausė tėtis mamos.

— Tai gerai sugalvota, viskas automatiškai veikia, — gėrėjosi ant plačios dėžės išsirikiavusiais švininiais kareivėliais, tėtis. — Ir žygiuoja, ir muzikantai groja ir vadas balne sukinėjas ir komanduoja. Kareiviai stoja, šautuvus nusiima ir vėl užsideda — dainuoja. Kokią nori, gali plokštelę uždėti. Aš seniai apie tą žaislą galvojau. Plokštelės paruošiau ir, va, su Kalėdų senelio pagalba bus puiki Jurgučiui dovana, — baigė tėtis.

Tai matot.

Daug ką, matyt, aš sapnavau, bet yra ir teisybės. Švininiai kareivėliai tikrai dainavo...

Puikus tas Kūčių vakaras. Ir kokios gražios tos Kalėdos...

BALIONŲ EISENA

Jau mėnesį laiko prieš Kalėdas miesto prekybinės gatvės pradeda puoštis. Aikštėse statomos gražios didelės eglutės, ir net išilgai šaligatvių, ant telefono ir telegrafo stulpų, prirašomos mažesnės eglutės. Kasdieną, dienos šviesai temstant, uždegamos ant visų eglučių margaspalvės lemputės. Tuo būdu tos gatvės primena gyventojams, kad Kalėdos artėja, kad ateina laikas pasirūpinti kalėdinių dovanų pirkimu. Ypač džiaugiasi vaikai, visa tai matydami. O kokių tik žaislų neišstatyta languose? Didelėse krautuvėse žaislams paskirtas net visas aukštas.

Čia, žiūrėk, visokių rūšių lėlės, ten puikus žvėrynas, o kitur ir visas cirkas! Labiausiai kreipia dėmesį elektra vdomi žaisliukai. Lekia iš visų jėgų elektrinis traukinys, skuba tarp namų elektrinis tramvajus, kilnoja sunkumus elektrinis kranas, plaukioja vandeny gražiausi laivai.

Lapkričio pabaigoje miesto prekybininkai, kad primintų, jog laikas skubėti į žaislų krautuves, daro balionų parą. O tų balionų būna visokių, net tokių didelių, kad žmogus prieš juos atrodo nykštu. O tokiam balionui panešioti reikia dviejų - trijų vyrų. Tarp balionų būna nešiojami ir kitoki sutvėrimai, padaryti iš įvairių medžiagų. Tos eisenos pabaigoje balioniniais elniais važiuoja Kalėdų Senelis, o jo priešaky eina visoki lokiai, drambliai, liūtai, žirafos ir kiti žvėrys. Tais balionais ir sutvėrimais vaizduojamos net ištisos vaikams žinomos pasakos.

To parado pasižiūrėti renkasi vaikai su tėveliais. O tuos balionus panešioti labiausiai padeda skautai, kurių susirenka apie kelis šimtus.

Tarp balionų eina orkestrai, kurie groja maršus ir kalėdines daineles.

Kalėdų rytas Lietuvoje. Dail. E. Krasausko piešinys.

Šiais metais tame mieste, kur gyvena Mikutis, oras paradui pasitaikė netinkamas: visą naktį lijo, todėl gatvės buvo šlapios, o parko takuose pasidarė didokos balos.

Mikutis su Petriuku nužygiavo pasižiūrėti parado. Jie nuėjo anksčiau į parką, kad pamatytų, kaip ta eisena ruošiamą.

Bežiūrėdamas Mikutis tarė:

— Aš noriu dalyvauti šioje eisenoje. Paprašykim, gal jie ir mus priims nešti kokiam žvėreliui.

— Man labiau patinka žiūrėti, — atsakė jam Petriukas.

— Tai ir žiūrėk, o aš jiems pasisiūlysiu.

— Mikutis pradėjo sukinėtis tarp vaikų, kurie buvo paskirti balionų nešiojimui. Vienas tvarkdarys, pamatęs Mikutį, apsidžiaugė:

— Kaip tik man trūksta vieno berniuko prie knygos.

Jis pristatė Mikutį prie didelės knygos. Knyga buvo įtvirtinta ant trikampio, o trikampis buvo paguldytas ant dviejų ratukų. Pirmieji du berniukai turėjo traukti už virvės ratukus, o tretysis laikyti su virve užpakalinį trikampio kampą. Tuo trečiuoju ir buvo paskirtas Mikutis.

Ilgai išstovėjo su kitais prie knygos Mikutis, net pavargo, o eisena dar nepajudėjo iš vietos, vis dar buvo tvarkomi visoki sutvėrimai.

— Aš nekvailas taip ilgai stovėti, — pagalvojo Mikutis.

Jis, manydamas, kad knygos ratukai pakankamai stipriai laiko-

mi berniukų ir kad galės jį atlaikyti, atsisėdo ant savo kampo. Bet berniukai, kurie turėjo traukti ratukus su knyga, nesitikėjo tokio sunkumo ir paleido savo trikampio galus. Tie galai pakibo ore, o Mikutis su savo galu atsigulė ant žemės.

— Ai! — suriko berniukai ir visi netoli tos knygos stovintieji.

Persigandęs Mikutis, bijodamas, kad sugadino knygą, atsikėlęs purvinas, tuoj pasislėpė po medžiaga gretimai stovinčio lokio, kuris buvo toks ilgas, kad jo kūną turėjo nešti apie dvidešimt berniukų.

— Kur lendi! — apstumdė jį ten po medžiaga buvę berniukai.

Mikutis pamatė, kad po medžiaga tvanku, ir šoko bėgti tarp berniukų, kad išlįstų iš kito lokio galo. Bet vienas berniukų pakišo jam koją, ir Mikutis išsitiesė. Šį kartą bevirsdamas jis pataikė veidu į balą.

Kai murzinas Mikutis išlindo iš lokio, visi arti buvę plyšo juoku. Dabar Mikučiui išgaravo noras dalyvauti eisenoje; jis skubėjo ieškoti Petriuko.

Mikutis suprato, kad tokioje eisenoje dalyvavimas nėra vien malonumas, bet ir pasišventimas, turįs tikslą linksminti vaikučius.

KŪČIŲ VAKARAS

Po didelių potvynių miestas, kuriam gyveno Mikutis su Petriuku, labai nukentėjo, ir Mikučio bei Petriuko tėvai nustojo darbo. Jie galvojo kitur išsikelti ir ieškojo vietos, kur būtų darbų ir kur galėtų apsigyventi tarp lietuvių.

Vieną vakarą atėjo Petriuko tėvas pas Mikučio tėvus su laišku rankoje:

— Štai, kokia laimė mums nusišypsojo, — tarė jis. — Vienas mano draugų, su kuriuo kartu Lietuvoje dirbau, rašo man, kad jis parūpino mums abiem vietas viename fabrike. Darbų prievaizdas taip pat esąs lietuvis. O su butais tai dar geriau išeina. Mano draugo teta, išgyvenusi Amerikoje apie keturiasdešimt metų, mirusi ir palikusi jam savo namus. Bet jis pats prieš dvejus metus jau esąs nusipirkęs namą greta ano namo, tai dabar paveldėtąjį norėtų parduoti. Jis siūlo

mums šiame name apsigyventi, o jei mums namas patiks, tai vėliau ir nupirkti iš jo. Tame name yra įrengti butai dviem šeimoms, ir jie dar su neblogais baldais. Vadinasi, nereikia nei iš čia mums baldų vežtis, nei ten pirkti. Kviečia kuo greičiau atvažiuoti. Kadangi iki Kalėdų nedaug laiko liko, tai siūlo paskubėti, bent Kūčioms pas juos atvažiuoti. Jei su jo pasiūlymu sutinkame, prašo tuoj atsakyti.

— Kur nesutiksi, kai siūloma ir darbas ir butas su baldais, — apsidžiaugė Mikučio tėvai. — Rašyk, kad mes dėkojame ir džiaugiamės kvietimu.

— Ir aš patenkintas, kad nereikės mums skirtis. Taip priprato me greta gyventi, gerai sugyvenome, — pasakė linksmas Petriuko tėvas.

— Na, ir bernukai džiaugsis, kad ir toliau galės kartu gyventi, — pridėjo Mikučio motina.

— Ar yra daugiau ten vaikų, kur važiuojame? — paklausė Mikutis.

— Žinoma, rasi jų. Mano draugas dvejetą turi.

— Ar berniukai? — vis domėjosi Mikutis.

— Vienas berniukas, o antra mergaitė.

Abi šeimos pradėjo skubiai ruošti kelionei. Mikutis ir Petriukas praleisdavo visą laiką kartu.

Jiedu lankė miesto vietas, su kuriomis buvo surišti visokių nuotykių prisiminimai. Berniukai su meile žiūrėjo į mokyklos sodo krūmus, kuriuose jie vaidino Afrikos žvėris; nuėjo ir į miesto parką, kuriame Mikutis buvo pakliuvęs į balionų eiseną. Jiems buvo gaila skirtis su miestu, skirtis su mokykla, skirtis su priprastomis žaidimo vietomis, bet iš kitos pusės juos viliojo naujas miestas, nauji draugai.

— Gal mūsų nauji draugai bus dideli išdykėliai, mus skriaus, — dalinosi savo rūpesčiais Mikutis.

— Mes nepasiduosime jiems, — ramino jį Petriukas. — Mes pasistengsime būti jiems malonūs, o jie, kaip šeimnininkai, tikrai iš pradžių mūsų neskriaus.

Pagaliau atėjo nekantriai laukiama diena. Petriuko tėvas turėjo nemažą automobilį, tai visi jame sutilpo. Mikutis su Petriuku žiūrėjo pro automobilio langus. Tai buvo jų pirma ilgesnė kelionė, todėl jie viską smalsiai stebėjo.

Tuo metu jų būsimieji nauji draugai, Jonukas ir Katrytė, ("Eglutės" skaitytojams pažįstami iš praeitų metų jų nuotykių), taip pat visą dieną nerimavo. Jie dažnai pažiūrėdavo pro langą, ar dar neprivažiavo mašina su naujais draugais.

Kartą Katrytė pamatė sustojusią prie namo nepažįstamą automobilį ir staiga suriko:

— Jonuk, greičiau. Žiūrėk, ar tik ne jie atvažiavo?

Abu pamatė, kad iš mašinos iššoko du berniukai.

— Bet jie atrodo jaunesni už mus, — nusiminė Katrytė.

— Metų skirtumas neturi didelės reikšmės, — pasakė Jonukas.

— Svarbu, kad jie būtų geri berniukai ir su mumis susidraugautų.

— Bėkime su jais susipažinti, — pasiūlė Katrytė.

Ir abu su savo tėvais nuskubėjo sutikti atvažiavusių.

— Kaip gerai, kad suspėjote dar prieš Kūčių vakarą atvažiuoti, — maloniai pasakė naujai atvykusiems berniukams Katrytė. — Mes nutarėm padaryti bendrą Kūčių vakarienę prie eglutės.

— Žinoma, — pridėjo jos motina. — Jūs po ilgos kelionės pavargote. Kur čia dar rūpintis šventėmis, kai rytoj jau Kūčių vakaras. Mes viską priruošime ir visiems užteks.

Kūčių vakaras praėjo labai jaukiai. Vaikai džiaugėsi vieni kitus pažinę. Po vakarienės jie linksminosi prie gražiai papuoštos eglutės. Jos įvairių spalvų elektrinės žvakutės padidino šventadienišką iškilmingą nuotaiką.

Grįždamas namo, Mikučio tėvas pasakė Petriuko tėvui:

— Tai tikrai malonūs žmonės, tie jūsų seni pažįstami. Mes jiems juk visai svetimi, pirmą kartą sutikti, o jie priėmė mus kaip senus gerus bičiulius.

— Kitaip ir nesitikėjau. Juk mes lietuviai turime, ypač svetima-me krašte, vienas kitą kaip savo tikrą šeimos narį sutikti ir paremti.

— O kaip mes džiaugiamės, kad radome naujų draugų! — vienasbalsiai kalbėjo berniukai. — Mums dar niekada nebuvo taip linksma, kaip šiandien.

— Ir Katrytė tavęs daugiau negąsdina? Juk ji mergaitė, kurios tu bijojai.

— Ne. Ji mane globojo kaip tikra sesutė.

O namuose Katrytė dalinosi savo įspūdžiais su Jonuku:

— Petriukas ir Mikutis visai malonūs berniukai. Tiesa, Mikutis truputį nedrąsus.

— Aš jį paglobosiu. Išaugęs iš jo dar puikus vyras, — pasakė Jonukas, jausdamasis berniukų būrelio vadu.

— Toks, kaip tu pats! — pasišaipė Katrytė.

Bet tęsti ginčo vaikai neturėjo laiko. Mama paragino juos eiti gulti, kad nepramiegotų rytinių pamaldų.

PASAKA APIE DIDELĮ PAUKŠTĮ

ANTANAS VAIČIULAITIS

Toli už girių ir marių žiloje senovėje gyveno vienas žmogus, turėjęs daugel žemių, namų ir kitokio turto. Bet labiausiai jis džiaugėsi savo sūnumis ir dukterimis, iš kurių gražiausia buvo pati jaunoji. Ji buvo tokia daili, kad lakštingalos ir vieversiai, ją pamatę, liaudavosi čiulbėje, ir negalėjo atsistebėti.

Ir atsitiko, kad gandas apie ją nuėjo ligi sostinės ir sudrumstė karalaičiui ramybę. Vaikšto jis susirūpinęs po sodus ir rūmus ir vis galvoja apie mergaitę.

Vieną dieną jis nuėjo pas savo tėvą karalių ir tarė:

— Jeigu ji jau tokia graži, tai kodėl man jos neparsivedus už žmoną.

Ir, nelaukdamas atsakymo, jis sėdo ant žirgo ir išjojo.

Tačiau kai jis pasiekė tą kraštą, kur buvo mergaitė, jį pasitiko išsigandę žmonės ir šaukė:

— Nunešė! Paukštis ją nunešė!

— Koks paukštis? — nustebęs klausinėjo karalaitis.

Vyrai ir moterys jam sakė:

— Lyg ir erelis, tik labai didelis. Jo sparnai buvo kaip pusė miesto. Kai jis lėkė, nuo jų mosavimo virto kaminai, o jo snapas atrodė kaip svirtis. Jisai rado ją ten, prie tvenkinio, ir nusinešė į vakarų pusę.

Karalaitis pasuko žirgą į vakarus ir jojo tris dienas ir tris naktis, kol pateko į žemę, kur jau nebuvo nei žmonių nei namų. Aplinkui augo plačios girios. Ir štai vienam krūme jisai išvydo paukštę, kuri tupėjo lizde ir, pamačius raitelį, ėmė kraipyti savo kaklą. Jos kuodas vienam šone buvo baltas, antram — raudonas, o per vidurį — juodas. Ji dar turėjo akis dideles, kaip nykščio galas, ir buvo pašiurpus visomis savo plunksnomis, lyg sudžiūvęs konkorėžis.

Vaikinas neiškentė ir nusijuokė. Paukštė ėmė plumpsėti sparnais ir sušuko:

— Kas tau leido tyčiotis iš manęs! Ar tu nežinai, kad aš esu kalbanti paukštė, visų paukščių gražiausia.

Jisai atsakė:

— Savo gražumu nesigirk, nes tavo snapas perdaug kumpas. Bet gal pasakytum, kur didysis erelis nunešė mergaitę.

— Kam tau josios reikia! — tarė paukštė. — Lik pas mane, ir aš tau leisiu mane lesinti. Žiūrėk, aš mėgstu šitaip prasižioti, o tu rinksi vabalėlius ir mėtysi juos į gerklę man ir mano vaikams.

— Tavo vaikai bus toki pašiurpę, kaip ir tu pati, o pagrobtoji mergaitė buvo tokia daili...

Paukštė tarė:

— Tu nieko neišmanai. Mano vaikai žibės kaip stiklo šukė prieš saulę. O aš tau nesakysiu, kad mačiau erelį skrendant su savo našta. Ji buvo tokia maža jo naguose — lygiai tokia, kaip mano kuodo raudonoji pusė. Bet aš taip surikau, kad erelis nusigando ir krūptelėjęs pasuko iš vakarų pusės į šiaurę. Tik nemanyk, kad aš surikau iš baimės... Bet ar tu gali man prisiekti, kad ji buvo tokia daili, kaip pačiam atrodo?

Jisai prisiekė.

— Jeigu teisybę sakai, — prabilo paukštė, — tai duosiu tau gerą patarimą. Toli ten šiaurėje gyvena senelis, kuris yra toks mokytas, kad susišneka su skruzdėlėmis ir žino visas paslaptis. Jis jau bus patyręs ir apie nuneštą mergaitę... Tad jok dabar sau sveikas ir netrukdyk man mąstyti...

Jisai nujojo tolyn į šiaurės kraštą.

Saulei leidžiantis, jisai tolumoje pamatė senelį. Jisai buvo tokiai raukšlėtas, kad atrodė kaip supleišėjusi medžio žievė. Bet gudrus jisai buvo, ir bitės čia pat, jo pirkelės kertėse, jam lipdė korius ir nešė medų, o stirnos davė jam savo pieno atsigerti. Jisai dabar sėdėjo ant slenksčio, įsigilinęs į augštininką šimtakoį savo delne, ir žinojo visus jo šimto kojų krustelėjimus.

— Seneli, — tarė jam raitelis, — pasakyk man, kur nulėkė erelis.

— Taip, — prabilo žmogus, — aš žinau, kur sukyla debesys, kur miega vėjai, kol jie nepučia, ir kur baigiasi žemė. Esu aš matęs žmonių su šuns snukiu, ir jie minta obuolių kvapu. Esu buvęs šalyse, kur auga balti pipirai, o medžiai siekia ligi debesų, ir iš tų medžių gimsta paukščiai. Esu radęs žolės, kurios apsivalgęs žmogus miršta nuo juoko. Bet nei apie didįjį erelį nei apie mergaitę nesu girdėjęs. Apie ją gal pasakys mano žmona. Ji dabar grįžta rinkusi šakneles nuo kosulio.

Senelio žmona turėjo didelę nosį ir ant kaktos karpą stambumo sulig saga. Tačiau ji buvo gera moteris, šypsojosi, rodydama du paskutinius dantis, ir kalbėjo:

— Aš jau žinau, viską žinau... Apie ją sveikas teiraukis nykštukų. Jie gyvena po kalnu ir į savo urvus lenda pro supuvusio kelmo skylę. Padūzgenk į kelmą tris sykius, ir jie tau pasirodys. Tik kad pats jų perdaug neišgąsdintum, aš tave nulydėsiu ligi kalno.

Ir ji, krypuodama į šalis, vedė raitelį pas nykštukus. Senelė su gyveno su paukščiais taip gerai, kad gervės ir žemenėlės plasnojo juodviem aplink galvas. Kai abu jie buvo prie nykštukų miesto, priskrido tiek daug snieguų, kikilių, garnių, žalvarnių, karaliukų ir žvirblių, kad jie temdė saulę ir žvaigždes. Ir kai jie išgirdo, kokia didelė nelaimė ištiko vaikina, kilo baisus girgsėjimas, čežėjimas ir klegesys. Net ūdra, su koja primynus lydeką, aimanavo ir verkė. Perkūno oželiui balsas užsikirto, ir jis pradėjo miksėti. Gi elnias iš susikrimitimo nusilaužė vieną ragą.

Taip karalaitis ir senelė rado supuvusį kelmą ir padūzgeno į jį tris sykius. Pro plyšį, tuojau pasirodė mažytė galva su akutėmis kaip aguonos grūdas, su apvaliu nosies galiuku ir ilga barzda. Diedukas pažino senelio žmoną ir drąsiai išlindo į viršų. Paskui jį skverbėsi antras nykštukas, ir neilgai laukus buvo jų ten pilna pakalnė, kaip kokių skėrių. Jie visur šmižinėjo, kaišiojo savo nosis ir buvo nelabai mandagūs, nes į karalaitį rodė pirštais ir jam pavydėjo auksinių pen-tinų. Bet kai sužinojo, kas buvo atsitikę, jie labai susirūpino ir klausinėjo vieni kitų, ar nematė didžiojo erelio. Visi jie sakėsi jo negirdėję ir neregėję. Ir jie norėjo būti vienas už kitą geresni, lindo prie vaikino ir, pasistiebę, jį pešiojo už skvermų. Kai kurie jų raukėsi, lyg jiems gailėtų mergaitės, ir jie trynėsi kumštukėmis akis. Tik pravirkti jiems nesisekė, nors ir labai norėjo. Kai visi jie buvo karalaičio skver-nus patasę ir prie kardo prisilytėję, kelmo skylėje išgirdo cypiant ir dejuojant. Dar vienas nykštukas iškišo barzdą, ir jis zyzė taip plonai,

lyg jo balsas būtų ėjęs pro adatos skylutę. Jisai išlindo lauk ir šlubikščiavo prie karalaičio sakydamas:

— Prieš tris dienas buvau įkopęs į kalną. Norėjau rasti deimantą, kurį prieš šimtą metų ten pamiršau. Man bejieškant, atlėkė didelis paukštis su mergaite naguose ir taip suplumpsėjo sparnais, kad aš pakilau į orą, lyg šapas. Nukritęs netoli savo namų, išsinarinau koją ir išsimušiau du dantis. Matai, vieną viršuj, o antrą apačioj.

Ir jis išsišiepė. Paskui vėl tarė:

— Tai bus tavo mergaitė, nes ji dailesnė ir už mano žmoną, kuri tarp visų nykštukų apšaukta savo gražumu.

Tarė karalaitis:

— Vesk mane į tą kalną.

— Kaip aš vesių, jei nežinau, kur jis. Niekaip negaliu atsiminti. Bet jei tave lydėtų visi nykštukai drauge, tada mes turėtume daug galvų ir daug smegenų ir pajėgtume atsiminti.

Visi tie žmogučiai sutiko eiti drauge ligi didžiojo erelio. Ir jie pasileido pirmi, laipiojo ant akmenų, šokinėjo ir išdykavo. Jie rėkavo ir tampėsi už barzdų, manydami, kad karalaičiui tai labai patinka.

Kai prisiartino prie to kalno, jie nutilo klykę ir erzėję. Susirūpino jie, žvilgčiojo į raitelį ir pagaliau jam tarė:

— Dabar mes jau netoli nuo didžiojo erelio, ir jeigu jis kėsintųsi mus lesti, lyg kokius karkvabalius, tu smarkiau riktelk: tegul jis nusigąsta ir nulekia.

Jie kopė į kalną, o paukščių buvo tiek daug, kad jie kliuvinėjo vieni už kitų sparnais, ir sniegena atsimušė į gūžį šarkai, kuri dėl to baisiai spiegė. Taip jie lipo visą dieną ir naktį, kol pamatė tupint paukštį, didelį kaip debesis. Šalia jo sėdėjo mergaitė ir verkė. Ji raudodojo taip gailiai, kad paukščiai liovėsi klegėję, o nykštukai išdykavę ir už barzdų tampėsi.

Erelis suplasnojo sparnais. Tik sušlamėjo jis ir nulėkė į padanges taip augštai, kad išnyko iš akių. Paskui jis puolė žemyn, uždamas kaip vėtra, ir trenkė karalaičiui, kad tas net suklupo. Kaip matai atsisojęs, jisai išsitraukė kardą ir taip smogė, kad paukščio galva nukrito už dviejų mylių, o jo kūnas nuvirto į pakalnę, raudamas medžius ir ridendamas akmenis didumo sulig kluonu. Apačioje paukštis nugriuvo į upę ir ją užtvenkė. Visoj lygumoj ištiko baisus tvanas, ir žmonės liko gyvi tik dėl to, kad tupėjo ant stogų, o badu nenumirė, kad nuo medžių skainiojo obuolius ir jais mito ištisas šešias dienas. Jiems gal ir apsimokėjo ten pabūti: jie matė iš kalnų atjojant karalaitį ir tą mergaitę, kuri buvo tokia daili, kad jiems akys raibo. Jie žiūrėti galėjo, tik delnus prisidėję prie kaktos, lyg į kokią saulę.

O per juodviejū vestuves už stalo sėdėjo ne tik kunigaikščiai ir generolai, bet ir nykštukai. Šie valgė iš lėkščių ėmę tiesiog pirštais, ir jų mažoms gerklytėms vynas taip patiko, kad visi jie nusigėrė ir sukrito po suolais.

Rytą po vestuvių juos ten rado šlavėjai, sužėrė į maišą, ir, išnešę už miesto, iškratė į sąslavų duobę. Jie ten ir tįsojo, kol išsipagiriojo ir pro supuvusio kelmo skylę sulindo į savo namelius.

LĖLĖS VEŽIMĖLIS

ALIUS BALAITIS

Mamutytė ir tėvelis
Pirko lėlei vežimėlį.
Juo dabar aš po kiemelį
Pavažioju savo lėlę.

Keturi rateliai sukas,
Keturi rateliai bėga,
O lėlytė, įsisupus
Į rūbelį šiltą, miega.

Mamutytė ir tėvelis
Pirko lėlei vežimėlį.
Bėga, sukasi rateliai
Per žolytę ir per smėlį.

Tokią buvo LIETUVĄ

VACLOVAS ČIZIŪNAS

VYTAUTAS — LIETUVOS VALDOVAS

(Tęsinys)

YTAUTO pasimatymas su Jogaila įvyko 1392 m. rugpiūčio 5 d. Astravos dvare, netoli Lydos. Abu buvę priešininkai atvyko į pasimatymą su žmonomis ir kitais artimaisiais. Čia buvo pasirašyta abiejų pusbrolių sutartis, pagal kurią Vytautas atgauna visas tėvo valdytas žemes, seniau Jogailos jam skirtą Lucką ir dar kai kurias sritis gudų kraštuose. Toje sutartyje Vytautas pasižadėjo gerbti Jogailą, kaip vyriausią Lietuvos valdovą, taip pat taikiai sugyventi su visais savo pusbro-

liais Algirdaičiais, Jogailos broliais. Kunigaikštienė Ona, Vytauto žmona, atskiru raštu karalienei Jadvygai patvirtino savo vyro pasižadėjimus.

Sunkūs laikai buvo tuomet Lietuvoje. Kaimų, pilių ir miestų griuvėsiai, tūkstančiai patekusių į nelaisvę lietuvių, pyktis ir maištai tarp paskirų kunigaikščių, net ir Jogailos brolių, rytinių valstybės pakraščių svyravimas Maskvos link, totorių grėsmė — štai kokie buvo Vytauto ir Jogailos nesantaikos vaisiai.

VYTAUTAS STIPRINA SAVO VALDŽIĄ

Vytautas jautėsi ne mažiau už Jogailą kaltas dėl visų nelaimių Lietuvoje. Tad ėmėsi su visu įkarščiu atitaisinėti tėvynei padarytas skriaudas. O gabumų, valdovui reikalingų, Vytautas turėjo su kaupu. Savo jaunystėje, dar tėvo globoje būdamas, pasižymėjo nepaprastu proto aštrumu ir imlumu: ko buvo mokomas ir lavinamas — visa suprasdavo

ir išmokdavo greitai ir tvirtai. Ryžtingas, nepaprastai darbštus, savo jėgomis ir gabumais pasitikįs Vytautas labai gerai išnaudojo savo nelaimių ir tremties laiką. Pirmą kartą pabėgęs pas kryžiuočius, Vytautas išgyveno pas juos pusantrų metų, antrą kartą — nuo 1390 m. sausio mėn. — pustrečių metų. Tie ketveri su viršum metai buvo labai audringas ir pavojingas jo gyvenimo laikotarpis, tikrai kieta ir žiauri gyvenimo mokykla. Joks kryžiuočių svečias, joks kitas pabėgėlis, jieškojęs jų globos, nepasinaudojo taip gerai ta mokykla, kaip Vytautas. Puikiai išmokęs vokiečių kalbą, susipažinęs su kryžiuočių ir Vakarų Europos riterių papročiais, Vytautas siekė daug daugiau. Antrą kartą kryžiuočių globos ir pagalbos atvykęs, Vytautas gavo pažinti visas jų karines paslaptis, kariavimo ir žemių valdymo būdus, visas jų santykių su kaimynais gudrybes. Kryžiuočiai, norėdami padaryti Vytautą savo įrankiu Lietuvos silpninimui ir vėlesniam jos sužlugdymui, nesigailėjo jam nei žinių nei patarimų. Vytautas gerai suprato, ko siekia Ordinas. Iš tų pačių savo mokytojų ir globėjų išmokęs slėpti savo mintis ir jausmus, jis puikiai gebėjo vaidinti Ordino draugą net paskutinę valandą, kai, sutaręs su Jogaila, žiauriu smūgiu rengėsi atsisveikinti su kryžiuočiais.

Didelis darbštumas, mokėjimas naudoti kiekvieną gyvenimo minutę, planuoti savo sumanymus ir geležinė valia padėjo Vytautui greitai iškilti tikruoju visos Lietuvos valdovu.

Pačioje pradžioje reikėjo nuraminti Skirgailą, kuris lig tol buvo Jogailos vietininku Lietuvoje. Karalius Jogaila matė, kad niekas neatstitys suvargintos Lietuvos ir nesuvaldys maištaujančių brolių, kaip tik Vytautas. Skirgaila tiems uždaviniams netiko, nes buvo staigus, kerštingas ir gerokas girtuoklis. Abu pusbroliai, Jogaila ir Vytautas, ilgai geruoju ir piktuoju įtikinėjo Skirgailą pasitraukti iš Trakų ir Vilniaus, kol pagaliau šis sutiko. Skirgailai buvo atiduotas valdyti Minskas ir pažadėta skirti daugiau žemių Lietuvos pietuose.

Vytautas tuo tarpu buvo vadinamas tik Lietuvos kunigaikščiu, nes didžiuoju kunigaikščiu vis dar Jogaila tebesivadino. Užsitikrinęs sau būvusią Skirgailos vietą Lietuvoje, Vytautas ėmėsi tvarkyti valstybę. O rūpesčių buvo be galio! Kryžiuočių ordinas, degdamas neapykanta ir kerštu Vytautui, puldinėjo vakarinius Lietuvos pakraščius, degino pilis ir kaimus, grobė turtą ir varėsi su savim gyventojus belaisviais.

Tuo tarpu Vytautas tvarkė Lietuvos rytų pakraščius. Ten maištavo prieš jį Jogailos broliai, ten Maskva taikstėsi pasigriebti kurią sritį, ten ir totoriai bastėsi, kovodami savitarpėje, naikindami ir taip jau retai gyvenamus kraštus prie Juodosios jūros.

Vytautas suvaldė neklaūžadas Algirdaičius, vieną ar kitą jų suimdamas ir pasiųsdamas Jogailai į Lenkiją. Kai rusiškasis Smolenskas pasirodė neištikimas Lietuvai, Vytautas patraukė ten su didele kariuo-

Vytautas Didysis — Lietuvos valdovas

mene. Smolenskiečiai atidarė miesto vartus, ir Vytautas iškilmingai įžengė į Smolenską. Taip lietuviai pirmą kartą galutinai užvaldė šį didelį rusų miestą. Kitais metais tame pačiame Smolenske Vytautas pasimatė su savo žentu, Maskvos kunigaikščiu Vasyliumi. Šis apdovanojo savo uošvį Vytautą brangiais rytų kraštų kailiais ir audiniais, auksu

pintomis juostomis ir diržais. Vytautas taip pat atsidėjo žentui didelėmis dovanomis. Abu valdovai sutarė draugystę ir taiką. Vytautas čia daug laimėjo, nes Maskvos kunigaikštis tylomis nuleido Smolensko prijungimą prie Lietuvos.

Susidūrė Vytautas ir su totoriais. Tais laikais totoriai kariavo savitarpyje. Vienas totorių *chanas* (kunigaikštis) Tochtamišius, netekęs savo valdžios kraštuose tarp Dniepro ir Dono upių, atvyko pas Vytautą ir prašė jo globos bei pagalbos. Vytautas priėmė pabėgėlį. Pažadėjęs jam pagalbą, pats svajojo sutvarkyti totorius kartą visiems laikams, kad nevargintų nuolatiniais puolimais Lietuvos, Lenkijos ir kitų krikščioniškųjų kraštų. Kai Vytautas rengėsi karui su totoriais, jam atėjo talkininkų ir iš Lenkijos. Vytautas susitarė su atbėgusiuoju totorių chanu, kad šis visada bus Lietuvos sąjungininkas. Porą žygių atliko Vytauto kariuomenė į Padnieprio kraštus, sumušė totorius ir paėmė nemažą jų nelaisvę, tik vis dar neįstengė grąžinti chano Tochtamišiaus į turėtąją valdžią.

DEBESĖLIS

J. GERDVILIENĖ

Aš mažytį debesėlį
Džiaugsmo šypsena mačiau,
Kai jis slinko į tą slėnį,
Kur kadaise gyvenau...

— Tu, klajūne debesėli,
Aplankyk tėvų namus.
Ką jie veikia, kaip gyvena,
Pasiklausk ir grįšk pas mus.

Ir sugrįžo debesėlis:
Verkė dieną, verkė naktį. —
Kas jo širdį taip sugėlė,
Dar ir šiandien nepasakė.

MANO ATOSTOGOS

Liepos 1 dieną pradėjome vasaros atostogas. Gera buvo ilgiau pamiegoti. Nereikėjo skubėti į mokyklą. Paprastomis dienomis ėjau pažaisiti su draugėmis, knygas skaičiau. Maloniausios dienos buvo šeštadieniai ir sekmadieniai, kada su tėveliais išvažiuodavome į pajūrį.

Važiavome dažniausiai į Jones Beach arba į Sunken Meadows paplūdimį. Jones Beach yra atviras Atlantas, o Sunken Meadows yra įlanka. Jones Beach yra didelės bangos. Gražu žiūrėti, bet baugu maudytis. Sesutė ir aš vis eidavome į baseiną. Sunken Meadows yra ramus vanduo. Įlindus nesinori iš vandens išeiti. Šią vasarą išmokau plaukti. Vieną kartą buvome Montauk Point. Tai yra salos galas, ant kurios gyvename mes. Linksmi ir greitai praėjo atostogos.

Laimutė Minkūnaitė, IV sk. mokinė, Brooklyn, N. Y.

VASAROS ATOSTOGOS

Per visus praėjusius mokslo metus labai laukiau vasaros atostogų. O laukiau jų todėl, kad su tėveliais ruošmės išvažiuoti į žaliąją gamtą. Pas mus, New Yorke, vien mūrai ir mūrai, o mišką ir pievas labai retai galime pamatyti.

Kai tik tėvelis gavo atostogų, tai, viską susitvarkę, už poros dienų išvažiavome į Long Island. Kaip tikėjomės, taip ir radome tylų medžių ošimą, pievų žalumas, gėlių margumynus. Viskas buvo taip miela. Bet labiausiai man patiko paukštelių čiulbėjimas. Aš jų klausydavau ištisas dienas, ir man jų giesmės visai neatsibodo. Už tokį puikų giedojimą aš stengiausi jiems bent kuo atsидėkoti. Kiekvieną rytą, tik atsikėlusi, aš švariai išplaudavau jų vandens indelius ir pripildavau švaraus vandens. Ir man būdavo tikras malonumas žiūrėti, kai jie suskridę atsigerdavo ir prausdavosi pašiaušę savo plunksnes. Kartais pastebėdavau, kaip jie nešdavo įvairius vabalėlius mažyčiams paukštukams papenėti.

Kartais ateidavo kaimynų vaikai ir atsivesdavo labai gražų ir protingą šunį. Jis mums daug juoko pridarydavo. Mes mėgome žaisti krocketą, tačiau žaisdami turėjome labai saugotis savo keturkojo draugo, nes kai jis pagaudavo kamuolį, tai turėdavome daug vargo, o drauge ir džiaugsmo, kol iš jo atimdavome.

Kiekvieną vakarą palaistydavau gėles, kad gražiai žydėtų. Gaila buvo visą tą mielą gamtą palikti, tačiau tėveliui baigėsi atostogos, ir turėjome grįžti atgal į New Yorką.

*Danutė Kezytė, IV sk. Maironio mokyklos mokinė,
Brooklyn, N. Y.*

A T O S T O G O S

Per atostogas aš važiuodavau maudytis į jūrą. Kai vėjas didelis, tai ir bangos labai didelės. Tada man patikdavo šokti per bangas. Iš sudrėkinto smėlio statydavau pilis.

Dviem savaitėm buvom išvažiavę į Penssylvanią. Ten buvo gražu: prie pat namo augo jauni berželiai, pušaitės, tujos. Netoli buvo ežerėlis, kur galėjome maudytis. Mėginau išmokti plaukti, bet nepasisekė.

Atostogos prabėgo labai greitai, kaip viena diena.

Rūta Ruzgaitė, IV sk. mokinė, Brooklyn, N. Y.

Mergaitės sapnas Kūčių naktį. Dail. P. Osmolskio piešinys.

MIDLANDAS

UVAU daug kartų girdėjusi iš suaugusių žmonių apie Vilniaus Aušros Vartus, Šiluvą ir kitas stebuklingas vietas Lietuvoje. Pagalvodavau: oi kad ir aš galėčiau kaip nors ten nukeliauti!

Štai šią vasarą visai netikėtai mano svajonės dalinai išsipildė: nors Vilniaus Aušros Vartų ir Šiluvos aplankyti neteko, bet turėjau progos aplankyti garsią stebuklais Kanados šventovę — Midlandą.

Vieną gražų sekmadienio rytą Hamiltono lietuviai suruošė ekskursiją į Midlandą, kurioje ir mes dalyvavome. Midlandas nuo mūsų, tai yra nuo Hamilton, Ontario, yra į šiaurę maždaug už šimto trisdešimtis mylių. Nuvažiavome labai smagiai. Pats Midlando miestelis nedidelis, su mažais ir nuolankiais kalniukais. Čia atvyksta daug vasarotojų, vieni nori pasimaudyti malonioje Georgian Bay įlankoje, kiti tik laiką praleisti gražiuose parkuose ar prie įlankos krantų. O dar daugiau atvažiuoja tikinčiųjų aplankyti garsiąją šventovę, kur prieš tris šimtus metų buvo indėnų nukankinti pirmieji katalikai jėzuitai misijonieriai.

Atvykę į šventovę, kuri stovi Fort Ste. Marie, nuėjome į muziejų, kuriame matėme visokių įrankių, kuriuos indėnai naudojo tais laikais.

Buvo atvykęs ir lietuvis kunigas, kuris laikė šv. mišias gražioje akmeninėje bažnyčioje. Prie altoriaus matėme sustatyta daug lazdų ir dirbtinių rankų, kurios liudijo apie stebuklingus išgijimus šitoje bažnyčioje. Išėję iš bažnyčios, nuėjome prie pastatytų Liurdo grotų pasimelsti ir žvakutę uždegti. Po kiek laiko visi lietuviai kartu apėjome melsdamiesi Kryžiaus Kelius, kurie akį veria savo puošnumu. Tai tikras Golgotos kalnas. Apžiūrėję Šv. Jėzaus Širdies ir Šv. Teresėlės sodus, pilnus gėlių, nuvykome pažiūrėti palapinių ir namų, kuriuose jėzuitai kadaise gyveno ir kuriuose indėnai juos nukankino. Pamatę Tėvo Brebuef kapą, kurį neseniai atrado, važiavome namo. Šita kecionė man padarė didelį įspūdį. Jos niekuomet nepamiršiu.

Daug dar galėčiau prirašyti apie šią garsią stebuklų vietą, bet vieton to siūlau visiems, savo draugėms ir draugams "Eglutės" skaitytojams, kuriems yra bent kokia galimybė, šią vietovę aplankyti.

Liuda Mačiulaitytė,

Vyskp. M. Valančiaus mokykla,
Hamilton, Ontario, Kanada.

NAUJŲJŲ MOKSLO METŲ PRADŽIA MAIRONIO VARDO ŠEŠTADIENINĖJE MOKYKLOJE BROOKLYNE

Maironio Šeštadieninė Mokykla pradėjo šeštuosius mokslo metus. Kaip ir kiekvienais metais, mokslo metus mokiniai pradėjo 9 val. šventomis mišiomis, kurias laikė ir pritaikytą pamokslą pasakė mokyklos kapelionas kun. J. Pakalniškis. Savo jautriame pamoksle jis ragino mokinius uoliai mokytis lietuvių kalbos ir smerkė tuos tėvus, kurie šeštadieniais geriau palieka savo vaikus gatvėje, o ne siunčia į mokyklą. Tai ne pinigų, ne nuotolio, ne laiko neturėjimo klausimas, — tai išsižadėjimas tėvų kalbos, papročių, savų tradicijų. Kaip greit pamiršome, kad ir mes mokėmės šešias dienas savaitėje, visai nežinodami, kad yra kraštas, kur mokiniai tesimoko tik penkias dienas savaitėje. Nebuvo mums per daug, nebus per daug ir mūsų vaikams.

Po pamaldų mokiniai suėjo į klases, kur mokytojai pravedė tai dienai skirtas pamokas. Sunku aprašyti pirmąjį išpūdį, gautą žemės-nėse klasėse. Linksmi nusiteikę, mokiniai pasakojo apie stovyklose praleistą laiką, jose pasiektus laimėjimus, matytus gamtovaizdžius, naujas vietas, naujus miestus. Juos žavėjo, lig tol nematyti, pakelės medžiai, įvairiaspalviai žydinčios gėlės, auksu ir deimantu žerintys pajūrio akmenėliai, kalnų aukštumos, miškų spalvingumas. Kiekvienas stengėsi viens kitam užbėgti už akių, kad galėtų perduoti mokytojui savo išpūdžius pirmiau ir vaizdingiau.

— Aš buvau Amerikos sostinėj Vašingtone. Mačiau "Baltuosius Rūmus", gražius fontanus, parkus, — čiauškėjo mažoji Teresėlė.

— O aš buvau prie nedidelio

ežero. Akmenuota, medžiais bei krūmais apaugusi pakrantė, išibridusiais švendrynais nusagstyta, priminė man knygoje matytą lietuviško ežero vaizdą, — pasakojo Algiukas.

— Aš buvau į kalnus su tėveliais nuvažiuavęs, — pradėjo Stasiukas. — Tik pagalvokit, tie patys debesys, kurie atrodo taip aukštai ir neprieinami, dabar buvo čia pat aplink mane. Rodos, imsi ir apglėbsi. Bet jie — nepaisė manęs. Šau plaukė lyg mažos rūko vilnelės ir aš veltui skėtriojau rankomis, kalno viršūnėje stovėdamas...

Ir taip kiekviena jauna širdis bėrė iš savo atsiminimų krepšelio patirtus išpūdžius.

Vyresnieji mokiniai, per vasaros atostogas pailsėję ir prisisėmę naujų jėgų, kibo į darbą. Jie stengėsi prisiminti primirštas gramatikos ir sintaksės taisykles, istorines vietas, o jiems į pagalbą atėjo prityrę mokytojai, papildydami bei praplėsdami jų turimas žinias. Susikaupimas ir rimtis švietė jų veiduose.

J. G.

LAIŠKAS MANO SKAITYTOJUI

MIELASIS MANO SKAITYTOJAU,

Jau baigiasi metai. Aš būsiu Tave šiemet bent dešimtį kartų aplankiusi, bet labai norėčiau pasikviesti Tave, kad nors sykį ir mane aplankytum. Tačiau, nė pati nebeišmanau, kaip tai padaryti, nes aš neturiu nei namų, nei savo kambariuko.

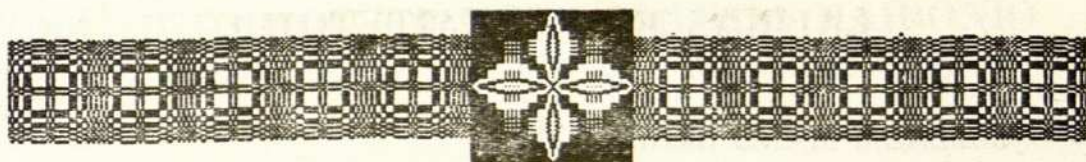
Gerai jau pažįstu tas mielas Tavo akutes, į kurias įsižiūriu, kai mane skaitai. Bet kas dabar pasidarė? Kodėl jos tokios plačios, nustebusios? Nesupranti, kaip aš galiu gyventi nei namų, nei kambario neturėdama? Tikrai tai sunku Tau suprasti, bet perilgai užtrukčiau, kol viską Tau papasakočiau.

Žinai, ką, mano Geruti, susitarkime kitaip. Aš visą savo įdomų gyvenimą papasakosiu Tau kitais metais, o šiuo kartu tik labai mažai iš savo gyvenimo tepasakysiu. Turėk kantrybės, kitais metais viską sužinosi, o dabar klausyk!

Tu jau supranti, kad aš nei fabrike nedirbu, nei krautuvės neturiu, nei bizniu neužsiimu, nei aukų nerenku. Tačiau mano benamės gyvenimas kiekvieną mėnesį kaštuoja apie 500 dolerių. Juk aš turiu ne tik pasipuošti, kad Tau patikčiau ir būčiau įdomi, bet dar ir bilietą iki Tavęs net 10 kartų kasmet pirkti. Tą visa aš apsimoku tik iš tų trijų doleriukų, kuriuos Tu kiekvienais metais man duodi. Tiesa, ir už tuos pinigus labai man sunku pragyventi, o jei dar kuris nors mano Skaitytojas pamiršta ir tuos tris šimtus centukų atsiųsti — man jau visai bloga. Tada turiu skolintis pinigų, kad galėčiau išlikti ištikima tiems, kurie manęs nepamiršta. Juk žinai, kaip yra su skolomis. Senieji lietuviai sakydavo, kad skola ne žaizda — niekada neužgyja. Negyja ir mano skolos, o paskolinusieji nuolat prašo grąžinti. Tad, būk tiek Mielas, atsiųsk tuos \$3.00 už kitus metus. Pridėk ir skolą, jei būtum pamiršęs anksčiau atsilyginti. Aš būsiu patenkinta, jei mane aplankys tas Tavo vokelis, o Seselė Administratorė tikrai jį priims kaip artimiausią ir mieliausią svečią.

Tad iki pasimatymo pas mane sykį metuose.

Tavo "EGLUTĖ"

NAUJASIS "EGLUTĖS" REDAKTORIUS

Naujasis "Eglutės" redaktorius rašytojas Stepas Zobarskas mieliesiems skaitytojams yra pažįstamas ir iš "Eglutės" puslapių, kuriems jis yra davęs savo puikų pasakojimą "Kristelė" ir kitų raštų. Kitą "Eglutės" numerį sulauksite jau Stepo Zobarsko redaguotą.

Redaktoriaus darbe Stp. Zobarskas turi didelį patyrimą. Lietuvoje jis dirbo "Šviesos Kelių" redakcijoje, nuo 1933 metų redagavo vaikų laikraštį "Žiburėli", kuris jo rankose išaugo į patį geriausią ir gražiausią lietuvišką jaunųjų žurnaliuką. Amerikoje Stp. Zobarskas redagavo "Gabijos" literatūros žurnalą, taip pat kartu su J. Aisčiu suredagavo gražųjį "Gabijos" literatūros metraštį.

Stepas Zobarskas yra parašęs nemažą knygų vaikams, jaunimui

ir suaugusiems. 1934 metais jis yra laimėjęs jaunimo literatūros premiją už puikų pasakojimų knygą "Ganyklų vaikai", kurioje vaizduojami lietuviško kaimo vaikai, jų nuotykių, veržimasis į mokslą ir į šviesesnę gyvenimą. Antrą kartą jaunimo literatūros premiją Stp. Zobarskas laimėjo 1939 metais už knygą "Pabėgėlis", kurioje labai gražiai vaizduojamas tėvų ir vaikų gyvenimas svetimųjų okupacijos metais. Ne mažiau įdomios ir kitos Stp. Zobarsko knygos vaikams ir jaunimui: "Gerasis aitvaras", "Mano tėviškė", "Brolių ieškotoja", "Paukščio likimas", "Per šaltį ir vėją", "Svečiai iš dangaus", "Gandras ir gandrūtė", "Riestaūsio sūnus", "Doleris iš Pitsburgo". Jau daugiau suaugusiems parašytos knygos: "Anapus miško", "Moters stiprybė", "Arti žemės", "Savame krašte", "Dalgių muzika" (išleista vokiškai). Keliolika Stp. Zobarsko kūrinių išversta į vokiečių ir anglų kalbas ir išspausdinta jaunimo chrestomatijose arba atskiromis knygomis.

Stepas Zobarskas yra kilęs iš rytų Lietuvos kaimo (gimęs 1911 m. Pamalaišyje, Svedasų valsčiuje, netoli nuo Vaižganto gimtinės). Mokslus ėjo Rokiškyje, Kaune ir Paryžiuje. Yra nepaprastai pamilęs savo krašto gamtą, jos paprastus žmones, ypač vaikus ir jaunimą. Juos vaizduoja su didele meile ir švelnumu.

Tikėkimės, kad naujojo redaktoriaus įgudimą ir puikų rašytojo talentą pajus ir mielieji "Eglutės" skaitytojai. To iš širdies linkime!

PO PENKERIŲ DARBO METŲ

Po penkerių darbo metų esu priverstas susidėjusių sunkių gyvenimo aplinkybių iš "Eglutės" redaktoriaus pareigų pasitraukti. Per tuos penkerius metus, nuo 1951 metų pradžios iki 1955 metų pabaigos, suredagauta 50 "Eglutės" numerių. Įrišus gauname 5 knygas, kurių kiekviena (įskaitant ir viršelius) turi po 360 puslapių, arba iš viso per penkerius metus susidaro 1,800 puslapių. Iš kiekvieno puslapio kalba gražus lietuviškas rašytojo žodis, artimas širdžiai paveikslas ar Jūsų gyvenimą liečianti žinutė. Toje penkiasdešimtyje kuklių knygelių surinktas didelis lobis — gyvos lietuviškos dvasios šviesūs spinduliai.

Tų šviesos spindulių ieškojimas ir buvo redaktoriaus uždavinys. Kiek tai pavyko, ne man vertinti. Tik reiškdamas nuoširdžią padėką visiems savo bendradarbiams, galiu kartu pasidžiaugti, jog į redaktoriaus kreipimąsi visada buvo gyvai atsiliepta ir jo prašymams ir sumanymams pritarta. Per penkiasdešimt mūsų rašytojų ir kultūrininkų buvo nuolatiniais "Eglutės" bendradarbiais. Jų kultūrine duokle ir pasiukojimu (nes "Eglutė" negalėjo mokėti net simboliško honoraro) laikraštėlis ir laikėsi visus šešerius savo amžiaus metus (įskaitant ir B. Brazdžionio 1950 m.). Jaučiu tikrą pareigą visiems "Eglutės" bendradarbiams nuoširdžiai padėkoti. Lietuviškas dėkui!

Negaliu pamiršti ir pačių jauniausių bendradarbių, kurie prirašo "Atžalėles". Per 50 jaunųjų autorių "Eglutėje" yra gavę pirmąjį spaudos darbo krikštą. Kai kurie jų jau ima ryškiau reikštis ir kitoje spaudoje. Reikia tikėtis, kad iš tos 50-ties išaugs stiprių jėgų: poetų, beletristų, žurnalistų, redakto-

rių. Džiaugiuosi galėjęs pirmuosius Jūsų rašinėlius paskelbti "Eglutėje". Jau kartą spaudos puslapiuose pakrikštyti, nepadėkite iš savo rankų plunksnos ir gražaus lietuviško žodžio. Dėkoju ir uždavinių skyriaus mėgėjams ir bendradarbiams.

Malonu ir miela buvo bendradarbiauti su Nekalto Prasidėjimo Seselių Spaustuve ir su "Eglutės" Administracija, kurios įkyrias pareigas taip pat nešė ir tebeneša N. Prasidėjimo seselės. Putnamo seselių vienuolynas yra tikrieji "Eglutės" namai. Be jų paramos ir pagalbos gana dažnai "Eglutė" būtų turėjusi sustoti ar susitrukdyti ėjusi. Nuoširdžiai dėkoju seselėms.

Lietuvių Kultūros Institutas — "Eglutės" leidėjas, vadovaujamas didžiojo kultūrininko Prel. P. M. Juro, visada rėmė redaktoriaus darbą ir nuoširdžiai rūpinosi laikraščio likimu. Leidėjui linkiu nugalėti visus pasitaikančius ekonominius sunkumus ir sudaryti tvirtą pagrindą, kad "Eglutė" galėtų žaliuoti dar ilgus ilgus metus.

Naujam redaktoriui Stepui Zbarskui linkiu kantrybės ir ištvermės sunkiose redaktoriaus pareigose!

Mieliesiems skaitytojams ir bendradarbiams sakau: sudie!

Jūsų
Pranas Naujokaitis,
buvęs "Eglutės" redaktorius

NAUJOS KNYGOS

Kad lietuvybė gyva visame pasaulyje, kur tik gyvenama lietuvių, gal geriausiai parodo lietuviška spauda — laikraščiai ir knygos. Malonu čia pasiūlyti mieliems skaitytojams keletą knygų, išleistų ne J.A.V.:

Klemensas Jūra ir Simas Bakšys, TĖVŲ KALBA — lietuvių kalbos vadovėlis Pietinei Amerikai. Išleido J. Lukoševičius ir J. Karpavičius (adresas: Sr. J. Lukoševičius, Rua Rheno, 15 — MOINHO VELHO, BAIRRO IPIRANGA, SAO PAULO, BRASIL). Kaina \$2.50. Ši knyga yra tikrai verta platesnio dėmesio. Joje trumpai išdestytas reikalingiausias lietuvių kalbos mokslas — gramatika, rašyba, skyryba, žinios apie lietuvių kalbos vietą kitų kalbų tarpe, kai kurios svarbesnės lietuvių kalbos savybės. Taip pat duotos reikalingiausios žinios iš Lietuvos geografijos ir istorijos. Įterpta keliolika patriotinių eilėraščių ir beletristinių pasakojimų. Gale knygos duota net mokiųjų rašinių. Knyga gausiai iliustruota — ypač geografinėmis ir lietuviškos gamtos iliustracijomis. Knyga parašyta gana gražia ir sklandžia kalba, spaudos darbas atliktas gražiai. Vienas kitas nežymus netikslumas nemažina knygos vertės. Tiesa, knyga specialiai taikyta Brazilijos lietuviškai vargo mokyklai ir raidžių palyginimas duodamas tik su portugalų kalba, bet visi kiti skyriai pilnai tinka ir kitose šalyse gyvenantiems lietuviams. Šia knyga galėtų pasinaudoti ir lietuviškos šeštadieninės mokyklos, o kiekvienoje šeimoje, kur yra lietuviukų, ji bus tikrai naudinga ir reikalinga.

Mamin Sibirjak, ELENUTEI PASAKOS, sulietuvino P. E., išleido "Rūta" Kanadoje.

Tai 38 psl. gražiai išleista knygelė, kurioje besimigdančiai Elenutei tėvelis seka pasakas apie narsųjį zuikėlį, apie uodą, apie musę, apie avižinę košelę ir katiną. Pridėtas dar ir pasakiškas pačios Elenutės sapnas, kai ji patenka į nuostabiąją gėlių karalystę. Knygelė verta mažiesiems paskaityti.

J. Venckus, S.J., KOMUNIZMO PAGRINDAI, knyga išleista Argentinoje, Buenos Aires, 1954 m. Jos autorius yra žymus jėzuitas, giliai išstudijavęs komunizmo pagrindus. Dalis knygos buvo spausdinama laikraštyje "Laike" straipsnių pavidalu. Nors veikalas ir yra filosofinio pobūdžio, bet parašytas taip lengvai, tiek daug ten konkrečios medžiagos iš tikro gyvenimo, kad knyga skaitoma lyg koks romanas ir lengvai suprantama visiems.

J. Mikelionis, BENAMIAI. Tai taip pat Argentinoje to paties "Laiko" spaustuvių išspausdinta stora knyga, 216 psl. labai smulkiais raidėmis. Dr. J. Mikelionis joje pasakoja savo atsiminimus ir patirtus įspūdžius pradedant nuo Vokietijos tremtinių stovyklų, plačiau sustojant ties mūsų tautiečių vargais Australijoje ir baigiant paties autoriaus įsikūrimu Argentinoje. Nors knygoje sutelkta daug smulkmeniškų ir asmeniškų įspūdžių, tačiau pasiskaityti įdomu kaip netolimos praeities sunkaus benamių gyvenimo dokumentas.

Atsiųsta paminėti nauji numeriai: LIETUVIŲ DIENŲ, MARGUČIO, KARIO, ATEITIES, VYTIES, LAISKAI LIETUVIAMS, ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIO.

TRUPUTĮ PAGALVOK

TAŠKŲ DĖDĖ SUSKAITĖ TAŠKUS

Uždavinių sprendime 1955 metais dalyvavo 55 "Eglutės" skaitytojai. Pradžioje metų daugumas jų atsiųsdavo beveik visų uždavinių sprendimus. Tik vėliau kai kurie pailso ir atsiliko.

"Eglutės" redaktorius pirmiesiems 8 sprendėjams skiria po naują lietuvišką knygą (parinks iš tų naujų knygų, kurios pasirodys knygų rinkoje apie šias Kalėdas ar Naujus Metus). Štai tie laimingieji:

1. *Algimantas Šniokaitis*, Saginow, Mich. — 370 taškai,
2. *Jurgis Augius*, Chicago, Ill. — 369 taškai,
3. *Ramūnas Girnius*, Dorchester, Mass. — 341 taškas,
4. *Kaziukas Jankauskas*, Detroit, Mich. — 286 taškai,
5. *Irmutė Stasaitė*, Cleveland, Ohio — 282 taškai,
6. *Daiva Bajorūnaitė*, Detroit, Mich. — 279 taškai,
7. *Vitas Svalbonas*, Brooklyn, N. Y. — 257 taškai,
8. *Dalia Malčiauskaitė*, Calumet City, Ill. — 226 taškai.

Matome, kad šiais metais į pirmas eiles iškilo daug naujų vardų.

Taškų Dėdės pagyrimą gauna šie uždavinių sprendėjai:

1. *Rasa Augiūtė*, Chicago, Ill. — 190 taškų,
2. *Jūratė Juozevičiūtė*, Chicago, Ill. — 189 taškai,
3. *Zigmas Sadauskas*, Decatur, Ill. — 181 taškas,
4. *Uosis Juodvalkis*, E. Chicago, Ind. — 177 taškai,

5. *Kęstutis Čižiūnas*, Paterson, N. J. — 175 taškai,
6. *Rūta Daugėlaitė*, Bedford, N. H. — 175 taškai,
7. *Algirdas Kuraitis*, Chicago, Ill. — 162 taškai,
8. *Rūtėlė Jonynaitė*, Chicago, Ill. — 161 taškas.

Toliau eina dar visas sąrašas uždavinių sprendėjų:

Džiugas Augius 143 t., Rimantas Karaliūnas 131 t., Regina Laniauskaitė 129 t., Jūratė Bigelytė 125 t., Edmundas Adomaitis 118 t., Augutis Sužiedėlis 110 t., Feliksas Sereičikas 105 t.;

Asta Sadauskaitė 98 t., Vija Arbačiauskaitė 95 t., Romualdas Domkus 88 t., Regina Stirbytė 83 t., Dalia Indreikaitė 82 t., Regina Stasiulytė 80 t., Vytas B. Radzivašas 79 t., Giedrė Degutytė 70 t., J. Milašauskas 56 t., Rimantas Repšys 50 t.;

Remigijus Bakaitis 49 t., Vytenis Babrauskas 46 t., Marytė Gailiušytė 46 t., Birutė Gerdžiūnaitė 38 t., Vytenis Kuraitis 36 t., Algirdas Spakauskas 36 t., Romualdas Jagminas 32 t., Gerimantas Griauzdė 31 t., Vida Galdikaitė 30 t., Raimundas Graudušis 28 t., Algimantas Bublys 26 t., Nijolė Papečkaitė 24 t., Teresėlė Pautienytė 24 t., Virg. Lukoševičiūtė 20 t., Grožvyda Serapinaitė 20 t., Regina Jakubonytė 19 t., Grytė Kuncaitytė 19 t., Dalia Norvaišytė 18 t., Mindaugas Kašiuba 16 t., Alvydas Bičiūnas 16 t., Arūnas Bujokas 15 t., Gertruda Konradaitė 6 t.

Taškų Dėdė nuoširdžiai dėkoja visiems uždavinių sprendėjams, o ypač naujų uždavinių sudarytojams. Linki ateinančiais metais visiems "Eglutės" skaitytojams uždavinių sprendime dalyvauti.

Taškų Dėdė

1955 METŲ "EGLUTĖS" TURINYS

Eilėraščiai		Nr.	Psl.		
<i>A. Balaitis.</i>	Pro langelį	9	277	<i>D. Lipčiūtė.</i>	Velykos 4 106
"	Lėlės vežimėlis	10	306	<i>A. Rūta,</i>	Pakrūmė 1 3
<i>St. Dziugas.</i>	Kiškis žiemą	3	80	Pasakos ir apyskaitės	
"	Gimtinės žiburėliai	6	176	<i>G. Balsytė.</i>	Kaziuko kerštas 3 74
"	Trys medžiotojai	9	283	"	Motinos širdis 5 130
<i>Z. Gavelis.</i>	Modernistas	1	18	<i>N. Butkienė.</i>	Nevikrusis Mikutis 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 — 14, 51, 84, 118, 145, 174, 239, 297
"	Velykų rytą	4	97	<i>S. Eglė,</i>	Grikiukai laukia 4 121
"	Sveikinimas mamytei	5	129	"	Velykų 4 121
"	Tušti tėviškės namai	6	161	<i>V. Frankienė.</i>	Keturios laumės 1, 2 10, 44
"	Voro tinklas	7	194	"	Kiškėliai ir Velykė 4 98
"	Rudenėja	8	245	<i>A. Giedrius.</i>	Liūtas ir žmogus 2 54
"	Motinos vėlė	9	258	<i>A. Grigaitis,</i>	Lokiai 2 56
"	Rudens mintys	9	263	"	Sutrypta eglutė 7 201
<i>J. Gerdvilienė.</i>	Katinukas	8	249	<i>A. Kašiubienė.</i>	Dėdės laiškas 9 278
"	Debesėlis	10	310	<i>N. Mazalaitė.</i>	Švytintis kardas 3 65
<i>V. Jonikas.</i>	Laisvės legenda	2	40	<i>H. Mošinskienė.</i>	Mažoji gėlių parda- vėja 8 242
<i>A. Kalvelis.</i>	Snaigių pasaka	1	2	<i>O. Motiejūnienė.</i>	Nemuno pasaka 7 193
"	Kryžiai	2	53	<i>J. Narūnė,</i>	Snaigulės 1 1
"	Draugai	3	79	<i>J. Rūtenis.</i>	Sargiuko pasakojimai:
"	Velykos, Velykos	4	105	1. Sargiukas pas Jurgutį	1 14
"	Kiškėlis laukuose	5	135	2. Užmirštos knygos	2 41
"	Sapnuoju mūsų Vilnių	8	225	3. Vėliavėlė	3 80
"	Kapų žiburėliai	9	257	4. Margučiai	4 114
"	Piemenėlių rageliai	10	290	5. Motulės diena	5 138
<i>A. Kašiubienė.</i>	Vasario Šešio iktoji	2	34	6. Inčius	5 142
"	Ežys malūne	7	200	7. Atostogėlės	6 177
<i>D. Lipčiūtė.</i>	Žiemos grožis	1	22	8. Mokyklon	7 195
"	Pas mamytę piemen.	7	199	9. Televizija	8 229
<i>A. Mickevičius.</i>	Kryžiuočiai prie Ne- muno	9	269	10. Švininiai kareivėliai	10 291
<i>Putinas.</i>	Vargingos tėvynės vaikai	2	33	<i>Šatrijos Ragana.</i>	Riteris Nika 8 227
<i>B. Sruoga</i>	Kai Vilniun atvažiuoju	8	225	<i>L. Šukytė.</i>	Legenda apie kuni- gaikštį Margirį 9 259
<i>L. Žitkevičius.</i>	Artojo kraujas	3	77	<i>M. D.</i>	Kepėjo Velykos 4 121
"	Tremtinio daina	3	77	<i>Ph. Whitney / Stp.</i>	Zobarskas, Nak- ties vagis 9 273
<i>S. Rožytė.</i>	Peteliškės mirtis	8	241	<i>A. Vaičiulaitis.</i>	Pasaka apie didelį paukštį 10 302
Vaidinimai				Straipsniai - straipsneliai	
<i>N. Butkienė.</i>	Mindaugo sapnas	7	206	<i>V. Čižiūnas.</i>	Jogaila—Lenkijos ka- ralius 1 20
<i>H. Didžiulytė-Mošinskienė.</i>	Kas skai- to, rašo—duonos ne- prašo	2	35		
<i>J. Gliuda.</i>	Tėviškėlė už kal- nų	5, 6	148, 162		
<i>A. Grigaitis.</i>	Jonelis serga	8	233		

"	Lietuvos krikštas 3, 5, 6 —	
	92, 154, 181	
"	Vytautas — Lietuvos	
	valdovas 7, 8, 10 — 216, 246,	
"	Nelaisvalaikio kūryba 9	284
Kultūros žinios	1, 7, 8, 9, 10 — 30, 219,	
	254, 288	
Alė Rūta laimėjo premiją	2	63
Šatrijos Raganos sukaktis	8	226
Adomo Mickevičiaus sukaktis	9	271
Uždaviniai, laiškai, naujos knygos — kiek-		
	vieno numerio pabaigoje.	

Atžalėlės

V. Augulytė, Birutės sapnas	2	58
V. Baipšys, Važiuojame į Kanadą	8	252
J. Bigelytė, Įkylus vaikas	4	128
J. Gailiušytė, Slibinų kaimas	8	250
R. Grigaliūnas, Kaip mano dėdė žuvo		
už laisvę	2	60
G. Kauliutė, Pasikalbėjimas su snai-		
gėmis	1	26
D. Kezytė, Vasaros atostogos	10	311
A. Kuolaitė, Nenaudėlis katinėlis	7	213
" Vilnius	8	250
M. Lekniutė, Skautų stovyklą prisi-		
minus	9	287
V. Liaudanskytė, Mintys apie tėvynę	2	62
L. Mačiulaitytė, Midlandas	10	313
D. Masionytė, Šuniukas Zūza	1	25
L. Minkūnaitė, Mano atostogos	10	311
G. J. Mošinskis, Victoria regia	7	214
N. Papečkytė, Laiškas iš Argentinos	1	27
A. Rimas, Tremia iš tėvynės	6	185
R. Ruzgaitė, Kaip aš praleidau Ve-		
lykas	7	213
" Kiškiai	8	251
" Atostogos	10	312
M. Saulaitytė, Putnamo stovyklos		
mergaitės	9	286
G. Senuta, Narsus berniukas	5	157
G. Serapinaitė, Širdingai šypsotis va-		
lia	1	28
" Trijų dolerių likimas	3	86
M. Skučaitė, Mamai	5	157
K. Snieška, Mano paukščiukai	6	191
K. Stankaitytė, Nežinomas laivas	3	90
I. Stasaitė, Nepamirškime, kas esame	2	59
A. Šaulys, Pavasaris	6	187

D. Valeikaitė, Brazilijos legenda	1	23
" Tiradentes	7	211
G. Valeikaitė, Išvyka į Santos	1	24
" Laiškas Grožvydai	7	215
" Lietuviška margučių		
šventė	6	189
Gr. Valeikaitė, Karangiežas	1	23
" Velykų kiškutis	7	212
A. Zailskaitė, Šuniukas ir kačiukas	1	27

NAUJOJO REDAKTORIAUS

ADRESAS:

Stepas Zobarskas,
85-42 91 Street
Woodhaven 21, N. Y.

Kas tik pavardę suraito,

Tas mielai E G L U T Ė skaito!

Visi perskaitykime "Eglutės" laišką skaitytojams, kurį rasime 315 puslapyje!

FELIKSAS SEREICIKAS
4507 SO. TALMAN AVE.
CHICAGO 32. ILL.

ALp 1785
Larch.

92.311.157